

Jelgavas novads

Skaitļi un fakti

Publicēts: 28.11.2022.

Atrašanās vieta:	Latvijas vidusdaļa, Zemgales vidiene. Jelgavas novads robežojas ar Jelgavas valstspilsētu, Bauskas, Dobeles, Tukuma, Mārupes un Olaines novadiem un Lietuvas Republiku.
Platība:	1601, 99 km ²
Iedzīvotāju skaits:	34069 (uz 01.01.2023.)
Novads izveidots:	2021. gadā

Jelgavas novads atbilstoši tagadējai administratīvajai teritorijai tika izveidots 2021. gadā Latvijas teritoriālās reformas ietvaros. No 1967. - 2009. gadam Jelgavas novada teritorija ietilpa Jelgavas rajona pārvaldībā kopā ar Ozolnieku novadu. Jelgavas novads ir viena no retajām pašvaldībām, kuras administratīvais centrs atrodas pilsētā – Jelgavā, kaut arī pilsētas pašvaldība ir atsevišķa administratīvā vienība. Administratīvais centrs saglabāts kopš vēsturiskā Jelgavas rajona pastāvēšanas.

Jelgavas novadu veido 16 pagasti: Cenu, Elejas, Glūdas, Jaunsvirlaukas, Kalnciema, Lielplatones, Līv bērzes, Platones, Salgales, Ozolnieku, Sesavas, Svētes, Valgundes, Vilces, Vircavas un Zaļenieku pagasts. Katrs pagasts iedalās lauku teritorijās un ciemos.

Līdz 2007. gadam iedzīvotāju skaits Jelgavas novadā pakāpeniski pieauga, taču kopš 2008. gada sarūk – tā ir tendence valstī kopumā.

Jelgavas novada dienvidu teritorija ir izteikti līdzena un šeit nav lielpauguru un paaugstinājumu. Ziemeļu daļa ir bagāta ar kāpām, kāpu grēdām, uzkalniem un paaugstinājumiem. Novadā ir vērā ņemamas kūdras, māla, dolomīta, grants un smilts atradnes un ieguves vietas. Jelgavas novada teritorijā atrodas valsts nozīmes māla atradne Kaiģi. Atradnes mālainie ieži izmantojami ķieģeļu ražošanai. Jelgavas novadā māla ķieģeļus ražo jau kopš 18.gadsimta. Latvija nav bagāta ar enerģētiskajiem resursiem. Par perspektīviem šajā nozarē Jelgavas novadā tiek uzskatīti pazemes ūdeņi.

Novadu šķērso otra ūdeņiem bagātākā upe Latvijā - Lielupe, kā arī daudzas mazas upes – Sesava, Vircava, Platone, Svēte un citas. Lielākās ūdeņu platības ir Kalnciema pagastā. Upju līčos un pļāvās sastopamas retas augu, putnu un dzīvnieku sugas, kas liecina par tīru apkārtējo vidi. Novada teritorijā sastopami baltie un pat melnie stārķi.

Meži klāj aptuveni 26% novada teritorijas. Lielākās meža platības ir Līvberzes un Valgundes pagastos, kur meži aizņem gandrīz pusi no pagastu teritorijas. Novadā attīstās mežsaimniecības un kokapstrādes uzņēmumi.

Jelgavas novads ir tipisks lauksaimniecības novads. Augsnes labā kvalitāte, tās izvietojums un klimats ļauj nodarboties ar visa veida lauksaimniecības nozarēm. Vasarās laukos ienākas bagātīgas graudu ražas, tādēļ šo vietu dēvē par Latvijas „maizes klēti”.

Lauksaimniecībā tiek izmantoti 67,6% novada teritorijas. Te darbojas lielas augkopības, lopkopības un piena saimniecības, uzņēmīgi augļu un dārzeņu audzētāji, dažādu specializāciju pārtikas mājražotāji.

Jelgavas novadā arvien populārākas kļūst amatniecības jomas - kokapstrāde, dažādi rokdarbi, pārtikas amatniecība. Novadā izveidoti vairāki amatniecības centri un arī biedrība „Pārtikas amatnieki”.

Novadā darbojas lielas graudkopības, piena un gaļas ražošanas saimniecības, atjaunojamās enerģijas ražotāji, mazi un uzņēmīgi dārzeņu audzētāji, mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmēji, amatnieki un nelieli pārtikas ražotāji. Uzņēmējdarbībā 44% uzņēmumu ir zemnieku saimniecības. Lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma ir lauksaimnieciskās produkcijas ražotāji, rūpnieciskās ražošanas un būvniecības uzņēmumi.

Par Jelgavas novada notikumiem bagāto vēsturi, augsto materiālo un garīgo kultūru, tradīcijām liecina kultūras mantojums – vairāki simti valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi - arhitektūras, arheoloģijas, mākslas un vēstures pieminekļi. Novadā

dzimušas un darbojušās daudzas izcilas personības zinātnē, politikā, literatūrā, mākslā un kultūrā.

Katrā pagastā ir vismaz viena izglītības iestāde un kultūras vai tautas/saieta nams. Vairākos pagastos ir jauniešu centri un izglītības, kultūras un sporta centri (IKSC). Jelgavas novadā būtiska nozīme ir sportam. Valsts mērogā sportisti teicamus panākumus gūst brīvajā cīņā, meiteņu futbolā, regbijā un vieglatlētikā. Tāpat novadnieki ir aktīvi volejbola spēlētāji.

Pēdējos gados Jelgavas novadā strauji attīstās tūrisms. Bez kultūrvēsturiskajiem tūrisma objektiem pieejams plašs viesu namu un atpūtas vietu piedāvājums. Jelgavas reģionālā tūrisma centra (JRTC) mājas lapā www.visit.jelgava.lv pieejamas visas novadā piedāvātās tūrisma iespējas un aktualitātes. Sadarbībā ar JRTC izveidoti vairāki ekskursiju plāni un programmas, kā arī buklets par tūrisma iespējām Jelgavas novadā līdz ar Jelgavas pilsētu un Ozolnieku novadu:

[Latviešu valodā](#)

[По русски](#)

[English](#)

[Deutsch](#)

[Lietuvių](#)

[Eesti](#)

Identitātes paspilgtināšanai un vienotības stiprināšanai 2011. gadā tapis novada logo, ar krāsām simbolizējot spēcīgas ģimenes un darba tikumu (zelta), Lielupes ūdeņus ar pietekām (zilā), vidi un tradicionālo lauksaimniecību (zaļā).

<https://www.jelgavasnovads.lv/lv/skaitli-un-fakti>